

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Discussæ Iustiniani Constitutiones, quæ personas aut res ipsas respiciunt. Illæ desumptæ è Canonibus, qui suppletur, agendi modo præscripto. Quæ de rebus, de nuptiis, & de foro latae, tunc à ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

vindicem præstaret, non novas regulas in Ecclesiam invehendo, sed veteres augendo in melius. In eam rem expendenda sunt verba rescripti quod dedit ad Dacianum Metropolitam Concilij Byzaceni in Africa: *Semper nostre serenitatis cura fuit servanda vetustatis, maximè discipline, quam nunquam contempnimus, nisi ut in melius auferemus. præsertim quotiens de ecclesiasticis negotiis contingit questio, quæ patrum constat regulis definita, imò adventu superni numinis inspirata, quia constat esse cælitus constitutum quicquid apostolica decernit auctoritas. Infrà: Nos tutores sumus vetustatis, & vindicæ.*

Iustitia Iustin. pro privilegio Concilij Byzac.

De Ordinationibus & Administrationibus, Vide lib. vi.

Nov. t. c. i. De... Nov. t. c. i. De... Nov. t. c. i. De...

Nov. t. c. i.

III. Ceterum Constitutiones illæ Iustiniani, quæ numero suo terrent, in duo capita dividi possunt. Aut enim personas aut res ecclesiasticas respiciunt. Quæ de Clericis latæ sunt; aut circa Patriarcharum, Metropolitaram, & ceterorum Episcoporum jura, privilegia, & officia versantur; quæ tam ordinationibus, quam administrationibus, id est, iudiciis reddendis, & ecclesiasticis negotiis exercendis sunt addicta; aut totius Cleri functionem, assiduum in Ecclesiis obsequium respiciunt; & eorum qui Clero adscribi debent mores & statum, monachorum & sanctimonialium ἀσκησιον. Quæ omnia hausta sunt à canonibus, aut è receptis moribus; quemadmodum Iustinianus ipse profiteretur, qui se illa omnia secundum Canones decernere discretè pluribus in locis scribit. Sanè de ordinandorum electionibus multa interpretatione supplevit quæ Canonibus non continentur. Nam tres personas à Clero & populo propositis sacris Evangelij eligendas, & Decretum electionis ad Metropolitatum mittendum, qui uni è tribus electis suffragium suum conferat, primus ille statuit. Deinde ordinem iudicij præscribit, quem sequi oporteat, si quæ incident contentiones de persona electi, de vitio electionis, de simoniæ crimine, & ceteris huiusmodi. quod etiam illi solenne est in multis aliis articulis, ut modum rei gerendæ vel ordinem iudiciorum constituat. Quod autem attinet ad res ecclesiasticas, de earum conservatione sollicitum se ubique præstat. Oeconomum iuxta canones Chalcedonenses constitui iubet; administrationisque modum, reddituum augendorum, & rationum reddendarum illi præscribit; numerum Clericorum Ecclesiæ Constantinopolitanæ coercet, ne redditus exhauriantur; multa quæ de emphyteusibus, & impedienda Bonorum alienatione, constituit. Hæc omnia, quæ res ipsas respiciunt, non in consequentiam Canonum, sed jure suo se decernere profite-

tur. Plurima etiam Princeps ille constituit, quæ dirimant Christianorum matrimonia. Sed pars illa juris tunc erat penes Principes sine ulla controversia, ut docet Bellarminus. Quæ verò de Clericis conveniendis apud iudices publicos vel ecclesiasticos decernit, tunc à jurisdictione Principis pendebant, qui fines suæ potestatis legibus suis regere debet.

Quæ cum ita sint, mirandum non est si Constitutiones illæ summo applausu à Patriarchis exceptæ fuerint, ad quos mitterentur, ut eas in Ecclesiis publicè proponerent, & earum usum à Metropolitibus exigerent. Imò & post obitum Iustiniani earum usus in iudiciis ecclesiasticis obtinuit: quia nempe quæ generaliter à Canonibus erant decreta, modo rei gerendæ & iudiciorum ordine præscripto, his Constitutionibus erant sigillatim comprehensa; ut magnum inde emolumentum perciperet ecclesiastica jurisdictione, quò facilius in causis dirimendis se expediret.

Act. 4. VI. Syn. in ep. Syn. Agath. 877. Et à... Eia eie xpizh... tpeiv aarghios parru.

Quare in epistola synodica Papæ Agathonis & Synodi Romanæ, summis laudibus celebratur Iustinianus, quòd quemadmodum virtute sua, ita quoque & pietate in meliorem ordinem cuncta restituerit. Vnde inter faustas acclamationes, quibus sexta Synodus Constantinum Pogonatum ob vindicatam religionem prosequatur, nempe, *Novo Magno Constantino multis annos, Novo Theodosio, Novo Marciano, hæc quoque additur, Novo Iustiniano Imperatori multis annos, Νέου Ιουστινιανού βασιλέως πολλά & ἔτι.*

E. Cod. MS. Bibliothecæ Regiæ. Eie dēge metā... E. Cod. MS. Bibliothecæ Regiæ. Eie dēge metā... E. Cod. MS. Bibliothecæ Regiæ. Eie dēge metā...

IV. Ioannes Scholasticus Patriarcha Constantinopolitanus, qui sub Iustiniano quidem floruit, sed ei superstes fuit, harum Constitutionum usum valde commendat. Etenim Collectioni Canonum, quam Theodoretus Episcopus Cyri in Quinquaginta titulos digestam adornarat, Collationem legum & præcipuè Novellarum Constitutionum Iustiniani adjunxit, præfatione sua testatus quid Leges Canonibus conferant: *Ad gloriam magni Dei, inquit, & servatoris nostri Jesu Christi, quæ nunc collata sunt cum sacris Canonibus sanctorum & beatorum Apostolorum, & qui eorum vestigia secuti sunt per unamquamque synodum sanctorum Patrum, transcripsi è Novellis Constitutionibus à Iustiniano felicitis memorie post Codicem sparsim editis. Quæ quidem non solum sequuntur Orthodorum nostrorum Patrum Canones, sed etiam ex Principis imperio auctoritatem illis largiuntur; unà cum adjectionibus quibusdam legitimis, & Deo gratis, quæ commodis hominum ad exemplum Dei consulunt. Hæc ille: qui*